

**SMERNICE
ZA PRIPRAVO STRATEGIJ LOKALNEGA RAZVOJA
V OKVIRU LOKALNEGA RAZVOJA, KI GA VODI
SKUPNOST
V PROGRAMSKEM OBDOBJU
2014–2020**

Lenart, 29.5.2015

**BEDRAČ Matej
CUNDER Tomaž**

Vsebina

1. UVOD
2. OSEBNA IZKAZNICA LAS
3. OPREDELITEV OBMOČJA IN PREBIVALSTVA ZAJETEGA V SLR
4. ANALIZA RAZVOJNIH POTREB IN MOŽNOSTI OBMOČJA LAS VKLJUČNO S SWOT ANALIZO
5. PODROBEN OPIS TEMATSKIH PODROČIJ UKREPANJA
6. OPIS IN NAČIN DOSEGANJA TER ZASLEDOVANJA HORIZONTALNIH CILJEV UNIJE
7. OPIS SLR IN NJENIH CILJEV
8. OPIS POSTOPKA VKLJUČITVE SKUPNOSTI V PRIPRAVO SLR
9. AKCIJSKI NAČRT IZVEDBE SLR
10. OPIS SISTEMA SPREMLJANJA IN VREDNOTENJA SLR
11. OPIS POSTOPKA DOLOČITVE VODILNEGA PARTNERJA LAS
12. OPIS NALOG, ODGOVORNOSTI IN POSTOPKOV SPREJEMANJA ODLOČITEV ORGANOV LAS
13. MERILA ZA IZBOR OPERACIJ IN OPIS POSTOPKA IZBORA OPERACIJ
14. FINANČNI NAČRT

UVOD

Glavni namen Smernic za pripravo strategij lokalnega razvoja je:

- lažja priprava SLR,
- izdelati po obsegu in vsebini primerljive SLR,
- lažje ocenjevanje in hitrejša potrjevanje,
- učinkovitejše spremljanje in vrednotenje

Tip pisave: Ariel

Velikost pisave: 10

**Grafi, slike, karte, tabele se štejejo v omejitve števila strani
Obrazca se ne sme spreminjati.**

**Izpolniti je potrebno vsa zahtevana polja v skladu z uredbo in
obrazcem v prilogi 7.**

OSEBNA IZKAZNICA LAS

Naziv LAS			
Naslov LAS			
Naslov varnega elektronskega predala			
Spletna stran LAS			
Predsednik LAS			
Vodilni partner LAS			
Naslov vodilnega partnerja LAS			
Številka transakcijskega računa LAS			
Velikost območja LAS			
Število prebivalcev LAS			
Število občin			
Vključene občine (naštejte)			
Kohezijska regija			
SLR bo financirana (označi)	EKSRP	ESRR	ESPR
Datum ustanovitve lokalnega partnerstva			
Število članov LAS			

OPREDELITEV OBMOČJA IN PREBIVALSTVA ZAJETEGA V SLR

Pričakuje se, da poglavje vsebuje najmanj:

- splošne geografske značilnosti območja LAS,
- kartografski prikaz območja LAS,
- utemeljitev zaokroženosti območja LAS,
- gospodarski položaj območja LAS,
- demografske in sociološke značilnosti na območju LAS in
- izkušnje z izvajanjem pristopa LEADER v obdobju 2007–2013.

Območje mora biti dovolj veliko in mora imeti dovolj kritične mase človeških in ekonomskih virov za učinkovito izvajanje strategije lokalnega razvoja.

OPREDELITEV OBMOČJA IN PREBIVALSTVA ZAJETEGA V SLR

Vsaka analiza stanja mora obsegati naslednje opise:

- **Splošne geografske značilnosti območja LAS** (utemeljitev geografske zaokroženosti območja LAS, velikost območja LAS, strukturne danosti območja LAS, stanje infrastrukture in opremljenosti z osnovnimi storitvami, opis stanja okolja.
- **Gospodarski položaj območja LAS** (opis glavnih gospodarskih dejavnosti, stanje na področju gospodarstva, stopnja brezposelnosti na območju LAS)
- **Demografske in sociološke značilnosti na območju LAS** (število in gostota prebivalcev na obravnavanem območju, gibanje števila prebivalstva na območju LAS v zadnjih desetih letih, izobrazbena struktura prebivalstva, stanje na področju izobraževanja in kulture na območju LAS, opis ranljivih skupin)
- **Izkušnje z izvajanjem pristopa LEADER v obdobju 2007-2013** (izkušnje s pripravo SLR v obdobju 2007–2013, opis in možnosti izrabe obstoječih razvojnih struktur na opredeljenem območju, opis uspešno izvedenih projektov)

OPREDELITEV OBMOČJA IN PREBIVALSTVA ZAJETEGA V SLR

Najvišje možno število točk	10
Območje LAS*	število točk
SLR pokriva območje enajstih ali več občin	10
SLR pokriva šest do vključno deset občin	8
SLR pokriva območje od treh do vključno petih občin	4
SLR pokriva območje treh občin ali manj	0

ANALIZA RAZVOJNIH POTREB IN MOŽNOSTI OBMOČJA LAS VKLJUČNO S SWOT ANALIZO

SWOT analiza je največkrat uporabljeno orodje za opredelitev potreb, s pomočjo katere lahko na podlagi zaznanih problemov opredelimo naloge delovanja. Pri pripravi SWOT analize je potrebno zagotoviti logično povezanost med analizo potreb in SWOT analizo, pri čemer lahko potrebe opredelimo kot vrzel med tem, kakšno je obstoječe stanje in kaj želimo doseči.

	PREDNOSTI	SLABOSTI
PRILOŽNOSTI	Prednosti- Priložnosti Uporabiti prednosti, da se lahko izkoristijo priložnosti	Priložnosti- Slabosti Preseči slabosti, tako da se izkoristijo priložnosti
NEVARNOSTI	Nevarnosti-Prednosti Izkoristiti prednosti, da se izognemo nevarnostim	NEVARNOSTI- Slabosti Zmanjšati slabosti in se izogniti nevarnostim

PODROBEN OPIS TEMATSKIH PODROČIJ UKREPANJA

V programskem obdobju 2014–2020 so bila opredeljena štiri ključna tematska področja ukrepanja, ki so ključna za reševanje lokalnih razvojnih potreb:

- Ustvarjanje delovnih mest.
- Razvoj osnovnih storitev.
- Varstvo okolja in ohranjanje narave.
- Večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin.

LAS naj oblikuje široko zastavljena in raznolika partnerstva, kar bo omogočilo vključitev večjega števila tematskih področij ukrepanja

PODROBEN OPIS TEMATSKIH PODROČIJ UKREPANJA

Najvišje možno število točk	12
Upošteva jo štiri tematska področja od katerih LAS upošteva le tista, ki so relevantna za njihove lokalne potrebe**	število točk
SLR vključuje štiri tematska področja ukrepanja in predvideva za posamezno tematsko področje ukrepanja najmanj 10 % sredstev	12
SLR vključuje tri tematska področja ukrepanja in predvideva za posamezno tematsko področje ukrepanja najmanj 15 % sredstev	8
SLR vključuje dve tematski področji ukrepanja in predvideva za posamezno tematsko področje ukrepanja najmanj 30 % sredstev	6
SLR vključuje eno tematsko področje ukrepanja	4

OPIS IN NAČIN DOSEGANJA TER ZASLEDOVANJA HORIZONTALNIH CILJEV UNIJE

V Strategiji lokalnega razvoja mora biti jasno opisano, na kakšen način in s katerimi ukrepi bo LAS prispevala k uresničevanju horizontalnih ciljev Unije:

- blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje,
- okolje in
- inovacije.

OPIS SLR IN NJENIH CILJEV

V tem poglavju morajo biti opredeljeni glavni cilji SLR. Cilji morajo izhajati iz identificiranih potreb, ki izhajajo iz analize stanja in SWOT analize ter morajo prispevati k uresničevanju Strategije Evropa 2020 in posameznih skladov, iz katerih se financira SLR.

Cilji v SLR morajo biti:

Jasno določeni (biti mora jasno razvidno kaj in na kakšen način želimo doseči s SLR).

Merljivi (opredeljeni morajo biti kazalniki izhodiščnega stanja in pričakovani rezultati, ki so lahko izraženi kvantitativno ali kvalitativno).

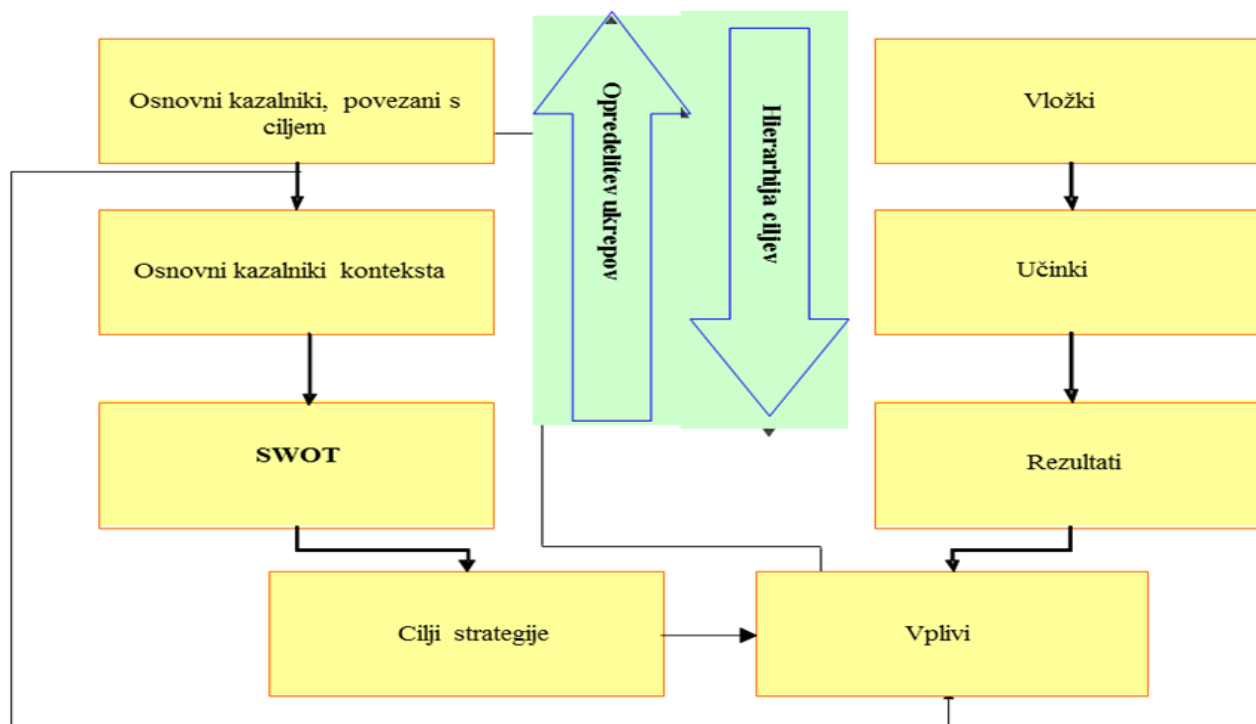
Dosegljivi (tehnično dosegljivi cilji v okviru predlagane strategije).

Uresničljivi (na osnovi razpoložljivih finančnih in človeških virov jih je s predlagano SLR mogoče doseči).

Časovno opredeljeni (terminski načrt za dosego ciljev).

OPIS SLR IN NJENIH CILJEV

V novem programskem obdobju morajo SLR temeljiti na jasni intervencijski logiki hierarhije ciljev vključno z jasnimi in merljivimi cilji učinkov in rezultatov.

OPIS SLR IN NJENIH CILJEV

Tematsko področje	Cilji	Kazalnik	Ciljna vrednost kazalnika na dan 31.12.2023
Ustvarjanje novih delovnih mest	Cilj 1		
	Cilj 2		
	Cilj n		
Razvoj osnovnih storitev	Cilj 1		
	Cilj 2		
	Cilj n		
Varstvo okolja in ohranjanje narave	Cilj 1		
	Cilj 2		
	Cilj n		
Večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin	Cilj 1		
	Cilj 2		
	Cilj n		

OPIS SLR IN NJENIH CILJEV

Z namenom izboljšanja učinkovitosti in doseganja ciljev SLR bo Organ upravljanja v letu 2019 preveril uspešnost izvajanja SLR na podlagi naslednjih mejnikov:

Kazalniki	Mejnik na dan 31. 12. 2018	Ciljna vrednost kazalnika na dan 31. 12. 2023
Število novo ustvarjenih delovnih mest		
Število zaključenih operacij v primerjavi z odobrenimi operacijami		
Delež dodeljenih sredstev v primerjavi z razpoložljivimi sredstvi		
Delež izplačanih sredstev v primerjavi z dodeljenimi sredstvi		
Dodatni kazalnik 1		
Dodatni kazalnik n		

Za doseganje mejnikov oziroma ciljnih vrednosti kazalnikov posameznega sklada je potrebno na dan 31.12. 2018 doseči najmanj 85% ciljne vrednosti mejnika oziroma na dan 31.12. 2023 najmanj 85 % ciljne vrednosti kazalnika določenega v SLR.

OPIS SLR IN NJENIH CILJEV

Vsebinska usklajenost med posameznimi poglavji SLR		število točk
Skladnost SLR	poglavja so med sabo skladna in usklajena	5
	poglavja so med sabo delno usklajena in skladna	1
SLR bo financirana iz naslova najmanj dveh skladov	da	3
	ne	1
Intervencijska logika temelji na potrebah območja	da	4
	delno	1
SLR temelji na izkušnjah iz programskega obdobja 2007–2013 in je dolgoročno usmerjena	da	3
Hierarhija ciljev temelji na potrebah območja	da	5
	delno	2
SLR je usmerjena v ustvarjanje novih delovnih mest	da	4
SLR vključuje tudi »Sodelovanje LAS«	da	3
SLR vključuje dodatne kazalnike za merjenje uspešnosti*	najmanj trije dodatni kazalniki	3
	dva dodatna kazalnika	2
	en dodatni kazalnik	1

OPIS POSTOPKA VKLJUČITVE SKUPNOSTI V PRIPRAVO SLR

LAS se oblikuje na območju s skupnimi lokalnimi potrebami in izzivi, s skupnim ciljem uresničevanja lokalnih razvojnih potreb in doseganja zastavljenih ciljev.

Opisati je potrebno na kakšen način se je lokalno prebivalstvo vključevalo v pripravo SLR. Opišete način ustanovitve lokalnega partnerstva. Potrebno je opisati:

- Opis poziva za oblikovanje LAS
- Opis aktivnosti (predstavitve, sestanki, povezovanje)
- Postopek priprave SLR

OPIS POSTOPKA VKLJUČITVE SKUPNOSTI V PRIPRAVO SLR

Za učinkovito partnerstvo je potrebno vzpostaviti prepoznavno in avtonomno strukturo, ki pomaga pri graditvi skupne identitete območja. Pri njegovi vzpostavitvi je potrebno upoštevati da:

- partnerstvo uživa splošno družbeno in politično podporo na območju.
- vsi sodelujoči občutijo močan občutek pripadnosti.
- so vsi partnerji enakopravni.
- so odgovornosti in obveznosti partnerjev jasno opredeljene.
- mora biti SLR oblikovana z aktivnim sodelovanjem vseh zainteresiranih na izbranem območju LAS.
- na ravni odločanja nobena interesna skupina nima več kot 49 % glasovalnih pravic.

OPIS POSTOPKA VKLJUČITVE SKUPNOSTI V PRIPRAVO SLR

- Vključenost lokalnih akterjev v pripravo SLR

Najvišje možno število točk	12
Lokalni akterji so sodelovali pri pripravi SWOT-analize, določitvi glavnih ciljev, določitvi tematskih področij ukrepanja, določitvi vrst ukrepov ter finančni razporeditvi sredstev med tematska področja ukrepanja	12
Lokalni akterji so sodelovali pri pripravi SWOT-analize, določitvi glavnih ciljev, določitvi tematskih področij ukrepanja, določitvi vrst ukrepov ter finančni razporeditvi sredstev med tematska področja ukrepanja (najmanj tri aktivnosti)	8
Lokalni akterji so sodelovali pri pripravi SWOT-analize, določitvi glavnih ciljev, določitvi tematskih področij ukrepanja, določitvi vrst ukrepov ter finančni razporeditvi sredstev med tematska področja ukrepanja (ena aktivnost)	3

- Ustreznost in učinkovitost partnerstva

Najvišje možno število točk	8
Iz SLR je razvidno, da je LAS sposobna oblikovati in uresničevati cilje SLR (kadrovske kapacitete, finančni viri, izkušnje in znanje)*	4
Naloge LAS so jasno določene, vsi postopki so pregledni, opisana je odgovornost posameznih članov in organov v LAS	4

AKCIJSKI NAČRT IZVEDBE SLR

V akcijskem načrtu mora biti opredeljeno:

- katere vrste ukrepov se izvajajo,
- kdo bo odgovoren za njihovo izvajanje,
- kdaj jih je treba izvesti in v kakšnem vrstnem redu (npr. usposabljanje pred zagonom),
- kolikšni bodo približni stroški.

Aktivnosti	2016	2017	2018	2019	2020
Ukrep 1					
Ukrep 2					
Ukrep 3					
Ukrep n					

AKCIJSKI NAČRT IZVEDBE SLR

Najvišje možno število točk	10
Usklajenost akcijskega načrta*	število točk
Akcijski načrt vsebuje vse štiri zahtevane elemente (vrste ukrepov, odgovornost za izvajanje, časovni okvir in finančno ovrednotenje)	5
Akcijski načrt je finančno skladen z vsemi zadevnimi skladi in hierarhijo ciljev	5

* Točke se lahko pridobijo na podlagi obeh meril.

Izdelava akcijskega načrta izhaja iz analize potreb in ne pomeni predizbora operacij , lahko pa vsebuje informacije in ideje, ki so se izkristalizirale že pri opredelitvi ciljev SLR.

OPIS SISTEMA SPREMLJANJA IN VREDNOTENJA

Vsaka LAS mora pripraviti načrt vrednotenja, ki je sestavni del strategije. V njem morajo biti opredeljene:

- Teme in aktivnosti vrednotenja
- Sistem zagotavljanja podatkov
- Terminski načrt vrednotenja
- Uporabljeni viri podatkov
- Način obveščanja javnosti o rezultatih vrednotenj
- Mehanizme za spremljanje uporabe rezultatov vrednotenja

LAS mora za obdobje izvajanja programa vsako leto do 31. marca poročati o doseganju ciljev SLR in izpolnjevanju obveznosti za preteklo leto.

OPIS POSTOPKA DOLOČITVE VODILNEGA PARTNERJA LAS

V novem programskem obdobju mora vsaka LAS izbrati vodilnega partnerja, ki je lahko izbran izmed članov znotraj LAS ali pa se ga izbere na podlagi javnega razpisa po postopku javnega naročanja.

V SLR je potrebno opisati:

- razpoložljive kadrovske kapacitete,
- finančne vire,
- izkušnje in znanje

Naloge vodilnega partnerja so:

- zastopanje LAS v upravnih in finančnih zadevah,
- upravljanje s transakcijskim računom LAS in
- opravljanje vseh ostalih nalog, ki izhajajo iz pogodbe med LAS in vodilnim partnerjem.

OPIS NALOG, ODGOVORNOSTI IN POSTOPKOV SPREJEMANJA ODLOČITEV ORGANOV LAS

V tem poglavju je potrebno opisati naloge, odgovornosti in postopke sprejemanja odločitev organov LAS. V skladu z 12. členom Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost v programskem obdobju 2014–2020, mora vsak LAS imenovati:

- predsednika LAS,
- skupščino LAS,
- organ upravljanja,
- ocenjevalno komisijo in
- nadzorni organ.

Pri pripravi javnega poziva je potrebno paziti na navzkrižje interesov. Oseba, pri kateri bi lahko prišlo do navzkrižja interesov se mora izločiti.

MERILA ZA IZBOR OPERACIJ IN OPIS POSTOPKA IZBORA OPERACIJ

V SLR morajo biti opredeljena natančna merila za izbor operacij in opisan postopek izbora in potrjevanja operacij, vključno s pravili za delovanje LAS in ocenjevalnih komisij. Opisano mora biti na kakšen način se zagotavlja transparentnost postopkov in prepreči konflikt interesov, ter časovno opredeliti kako pogosto se bodo izvajali javni pozivi (npr. 1x letno v prvi polovici leta).

Pri določitvi meril za izbor operacij mora lokalno partnerstvo izhajati iz skupnih načel, in sicer:

- prispevek k doseganju ciljev SLR,
- prispevek k doseganju horizontalnih ciljev Unije,
- okoljska trajnost,
- socialna vzdržnost,
- ekonomska trajnost,
- vključenost partnerjev
- vpliv na območje LAS.

Lokalno partnerstvo lahko v SLR opredeli dodatna posebna merila za izbor operacij, v kolikor le-ta zasledujejo cilje SLR.

OPIS MERIL ZA IZBOR OPERACIJ

Pri izbiri operacij je potrebno upoštevati izhodišča, ki so opredeljena v 29. členu Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja , ki ga vodi skupnost:

- Vse operacije morajo biti izbrane na podlagi javnega poziva, ki ga pripravi LAS.
- V primeru, ko je upravičenec LAS, mora biti izbrana operacija v skladu s strategijo lokalnega razvoja.
- Vsaka operacija mora biti skladna s cilji zadevnega sklada iz katerega bo sofinancirana in mora prispevati k uresničevanju ciljev, določenih v SLR.
- Operacija se ne sme začeti izvajati pred obdobjem upravičenosti. Upoštevati je potrebno tudi posebne pogoje posameznega sklada.
- Upravičeni stroški posamezne operacije še niso bili financirani z drugimi javnimi sredstvi.
- Operacija se mora izvesti na območju LAS.

Izberejo naj se le tiste operacije, ki so v skladu SLR in prispevajo k doseganju njenih ciljev.

FINANČNI NAČRT

V finančnem načrtu mora biti opredeljeno:

- Razdelitev sredstev po posameznem skladu

Podukrep	Sklad	(V %)	(V EUR)
Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost	EKSRP		
	ESPR		
	ESRR		
Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine	EKSRP		
	ESPR		
	ESRR		
Podpora za tekoče stroške in stroške animacije	EKSRP		
	ESPR		
	ESRR		
Skupaj		100%	

FINANČNI NAČRT

- Določite in utemeljite stopnjo sofinanciranja posameznega podukrepa.

Podukrep	%
Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost	
Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine	
Podpora za tekoče stroške in stroške animacije	

- Načrtovana dinamika črpanja sredstev za posamezne podukrepe po letih

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podpora za izvajanje operacij v okviru SLR								
Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja LAS								
Podpora za tekoče stroške in stroške animacije								

FINANČNI NAČRT

- Predvidena sredstva po posameznih tematskih področjih ukrepanja

Tematsko področje	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ustanavljanje novih delovnih mest								
Razvoj osnovnih storitev								
Varstvo okolja in ohranjanje narave								
Večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin								
Skupaj								

Finančni načrt je potrebno pripraviti za celotno obdobje izvajanja programa pri čemer morajo biti operacije potrjene do konca leta 2020 in dokončane do konca leta 2023 (n+3)

PRILOGE

Obvezne priloge so:

- Seznam članov LAS
- Pogodba o ustanovitvi LAS
- Osnutek javnega poziva za izbor operacij
- Pogodba z vodilnim partnerjem LAS

Še enkrat je potrebno poudariti, da mora lokalno partnerstvo pripraviti takšno SLR v kateri je mogoče z razpoložljivimi sredstvi doseči izbrane cilje.

HVALA ZA POZORNOST!